

Suojeluohje YTS23 Murtosuojaus, vaatimustaso 3

Voimassa 1.11.2013 alkaen.

Sisällysluettelo

1	Suojeluohjeen velvoittavuus
2	Murtosuojaukseen liittyviä määritelmiä ja keskeisiä käsitteitä
3	Rakenteellisen suojauksen vaatimukset
3.1	Säilytystilan seinät, lattia ja katto
3.2	Ikkunat ja aukot
3.3	Ovet, saranat ja karmit
4	Lukot ja eri ovityyppien lukitseminen
4.1	Yksilehtiset ovet
4.2	Pariovet
4.3	Kippi- ja nosto-ovet
4.4	Taite- ja liukuovet
4.5	Siirtolasiseinät ja lasiliukuovet
4.6	Heiluriovet
4.7	Avattavat ristikot, kalterit ja suojauslevyt
5	Rakennuksen ulkopuolella oleva omaisuus
5.1	Omaisuuuden säilyttäminen kontissa
5.2	Omaisuuuden kiinnittäminen ja lukitseminen rakennukseen tai kiinteään rakenteeseen
5.3	Ajoneuvojen, kulkuvälineiden ja moottorikäyttökoneneiden lukitseminen
6	Avainturvallisuus
6.1	Avainten hallinta
6.2	Kulkuoikeudet ja sarjoitus
6.3	Avainten luovutus ja palautus
7	Finanssialan Keskusliiton luetteloimat lukot, suojalaitteet ja -materiaalit

Murtosuojaus, vaatimustaso 3

1 Suojeluohjeen velvoittavuus

Vakuutusnottajan on suojattava vakuutuksen kohteena oleva omaisuus murroilta ja ilkeiltä vähintään tässä suojeluohjeessa kuvatulla tavalla. Vakuutusnottajan on saatettava suojeluohjeet kaikkien omaisuuden suojauksesta vastuussa olevien henkilöiden tietoon ja edellytettävä, että nämä noudattavat suojeluohjetta. Lisäksi on toteutettava Fennian erikseen edellyttämät turvallisuutta parantavat järjestelmät ja toimet, kuten esimerkiksi murtohälytysjärjestelmä, tai kulunvalvontajärjestelmä, kassakaappi tai vartiointi. Jos suojeluohjeita ei noudateta ja noudattamatta jättäminen vaikuttaa vahingon syntyyn tai sen laajuuteen, korvausta voidaan vähentää tai se voidaan evätä.

Jos vakuutusnottajalla on hallussaan muiden (esimerkiksi asiakkaiden) hallinnassa olevien tilojen avaimia, on tällaisten avainten osalta noudatettava näiden suojeluohjeiden lisäksi Fennian suojeluohjetta YTS20 Avainturvallisuus.

2 Murtosuojaukseen liittyviä määritelmiä ja keskeisiä käsitteitä

Vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden säilytystila (säilytystila)

Vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden säilytystila on tila, jossa vakuutettu omaisuus sijaitsee.

Säilytystila pitää ympäröidä kiinteillä rakenteilla (seinät, lattia ja katto) ja lukita vähintään tässä suojeluohjeessa kuvatulla tavalla. Säilytystiloiksi ei lueta rakennuksen ulkopuolisia rakenteita, kuten parvekkeita, katoksia, kuisteja ja lastaussilloja.

Säilytystilan seinät, lattia ja katto

Säilytystilan seinät, lattia ja katto ovat säilytystilaa rajaavia rakenteita, jotka voivat olla rakennuksen ulkokuoren rakenteita tai säilytystilaa ympäröiviä muita seiniä, lattiaita ja kattoja.

Julkisivun ikkunat

Julkisivun ikkunat ovat rakennuksen tai liiketilan asiakassisäännön puoleisella sivulla olevia ikkunoita.

Ovet, ikkunat ja muut aukot

Ovet, ikkunat ja aukot ovat säilytystilan seinissä, lattiassa ja katossa olevia ovia, ikkunoita ja muita aukkoja.

Avain

Avain on oven lukkoa tai säilytystilan lukitusjärjestelmää ohjaava tunnistite, joka voi olla mekaaninen, sähköinen tai biometrinen.

Lukko

Lukko on kiinnittämiseen, sulkemiseen tai käytön estämiseen käytettävä laite, joka voidaan asettaa siten, että se avautuu vain siihen sopivalla avaimella.

Lukitus

Lukitus on kiinnikkeiden, lukkojen ja niihin sopivien avainten muodostama järjestelmä, jolla sallitaan tai rajataan henkilöiden pääsy tiloihin ja liikkuminen niissä tai lukitaan omaisuus siten, ettei sitä voi lukitusta rikkomatta anastaa.

Käyttölukko

Käyttölukko on oveen kiinteästi asennettava lukko vastalevyineen, joka on standardin SFS-EN 12209 mukaan testattu luokkaan 3 ja standardin SFS 7020 mukaan luokkaan 1 tai 2 (kuva 10).

Varmuuslukko

Varmuuslukko on oveen kiinteästi asennettava lukko vastalevyineen, joka on standardin SFS-EN 12209 mukaan testattu luokkaan 5 ja standardin SFS 7020 mukaan luokkaan 3 tai 4 (kuva 10).

Telki

Telki on käyttölukon ja varmuuslukon liikkuva osa, joka lukitsee oven karmissa olevaan vastalevyyn.

Vastalevy

Vastalevy on karmiin ruuveilla kiinnitettävä käyttölukon ja varmuuslukon osa.

Rakorauta

Rakorauta on huultamattomaan oveen lukon kohdalle kiinnitettävä teräksinen tai messinkinen T-profiili, jonka pituus on vähintään 30 cm ja materiaalin paksuus vähintään 3 mm (kuva 8).

Käyntiväli

Käyntiväli on ovilevyn ja karmin välinen rako (kuva 7).

Murtosuojatappi

Murtosuojatappi on saranassa kiinteästi oleva tai jälkiasennettava teräksestä valmistettu tappi, jonka halkaisija on vähintään 6 mm ja ulkonema vähintään 12 mm (kuvat 5 ja 6).

Riippulukko

Riippulukko on lukko, joka on standardin SFS-EN 12320 ja SFS 7020 mukaan testattu ja Finanssialan Keskusliiton luokkiin 1, 2, 3 tai 4 luetteloima.

Riippulukkokiinnikkeet

Riippulukkokiinnikkeet ovat teräksestä valmistettuja riippulukkojen kiinnitykseen käytettäviä osia, jotka kiinnitetään karmiin ja oveen hitsaamalla tai ruuvi- tai pulttikiinnityksellä siten, ettei niitä saa rikkomatta irrotettua.

Teräspuomi

Teräspuomi on riippulukkokiinnikkeillä varustettu teräspuomi tai lattateräksestä valmistettu oven, parioven tai suojalevyn lukituslaite. Puomi on kiinnitettävä tai lukittava molemmista päistään seinään tai karmiin. Puomi on valmistettava vähintään 50x30x3 mm:n teräspuomi- tai lattateräksestä tai vähintään 12x50 mm:n lattateräksestä.

Pikasalpa

Pikasalpa on oven kiintopuolen sulkeva salpalaite, joka voidaan avata oven sisäpuolelta painikkeesta.

Iskunkestävä lasi

Iskunkestävä lasi on lasi, joka on testattu standardin SFS-EN 356 mukaan luokkiin P1A - P5A.

Murronsuojalasi

Murronsuojalasi on lasi, joka on testattu standardin SFS-EN 356 mukaan luokkiin P6B - P8B.

Rullakalteri

Rullakalteri on kalteri, joka on standardin SFS-ENV 1627 mukaan testattu ja Finanssialan Keskusliiton luokkiin 2 - 6 luetteloima.

Ikkunoiden suojauslevy

Ikkunoiden suojauslevy on ikkunoiden suojaamiseen käytettävä levy, jonka on ikkunoiden sisäpuolisessa suojauksessa oltava vähintään 12 mm:n vanerilevy tai 1,5 mm:n teräslevy ja ikkunoiden ulkopuolisessa suojauksessa vähintään 18 mm:n vanerilevy tai 2,5 mm:n teräslevy.

Aukkojen suojauslevy

Aukkojen suojauslevy on aukkojen suojaamiseen käytettävä levy, jonka on oltava vähintään 18 mm:n vanerilevy tai 2,5 mm:n teräslevy.

Teräsristikko

Teräsristikko on ikkunoiden ja aukkojen suojaamiseen käytettävä teräksinen ristikko, joka voi olla

- Finanssialan Keskusliiton hyväksymä ja luetteloima kokoontaitettava haitariristikko
- hitsaamalla valmistettu ristikko, jossa teräksen poikkipinta-ala on vähintään 110 mm² (pyöröteräksen halkaisija vähintään 12 mm), terästen väli enintään 120 mm ja jänneväli enintään 350 mm (kuva 1)
- hitsaamalla valmistettu muototeräsristikko, jossa teräksen poikkipinta-ala on vähintään 75 mm² (pyöröteräksen halkaisija vähintään 10 mm) ja aukkokoko enintään 400 cm² (kuva 3).

Teräsverkko

Teräsverkko on ikkunoiden ja aukkojen suojaamiseen käytettävä, teräksiseen kehykseen hitsaamalla kiinnitettävä verkko, jonka terästen poikkipinta-ala on vähintään 10 mm² ja aukkokoko enintään 22 cm² (kuva 2).

Murronsuojaovi

Murronsuojaovi on ovi, joka on testattu standardin SFS-ENV 1627 mukaan luokkiin 2 - 6.

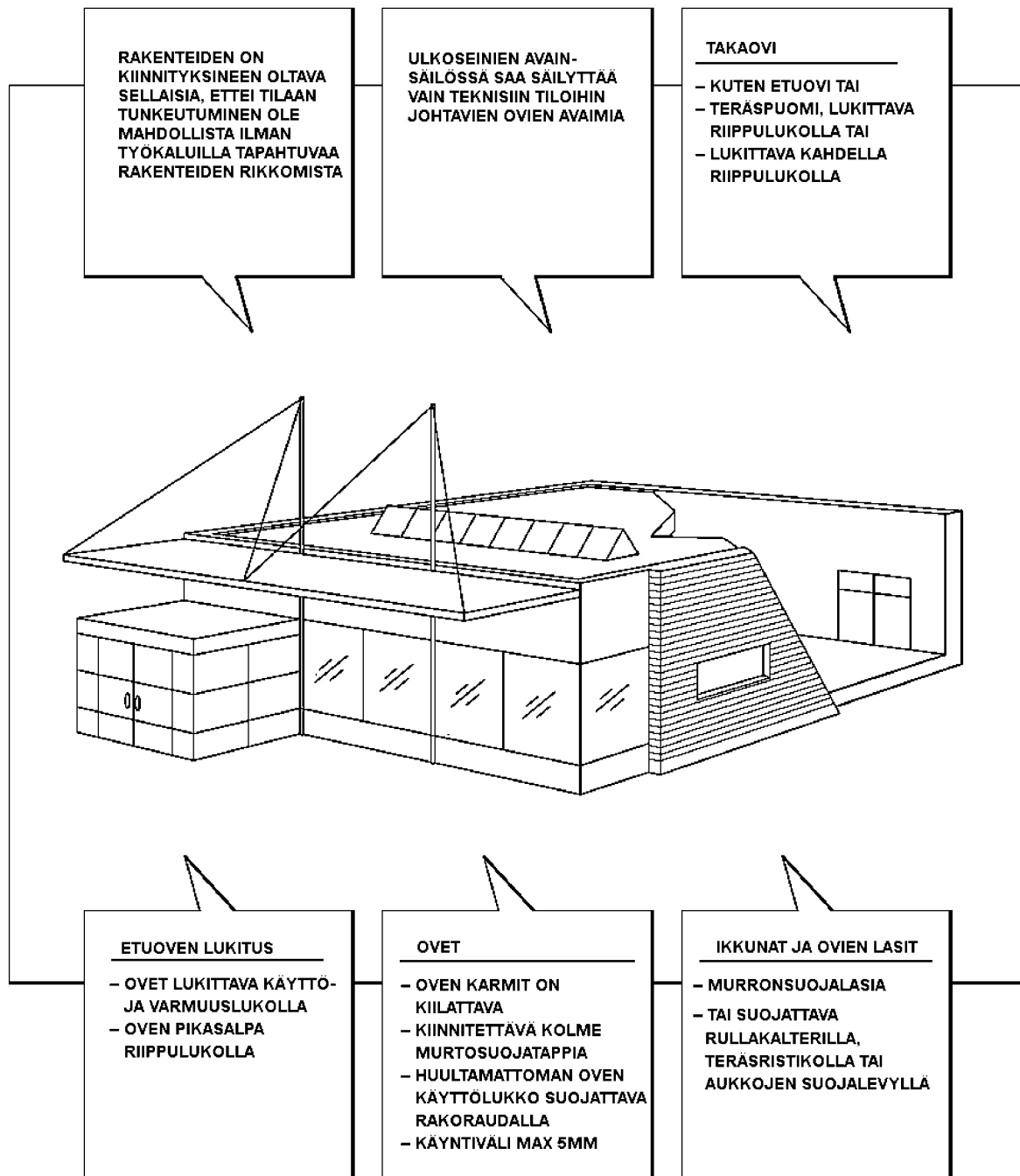
Murronsuojaseinä

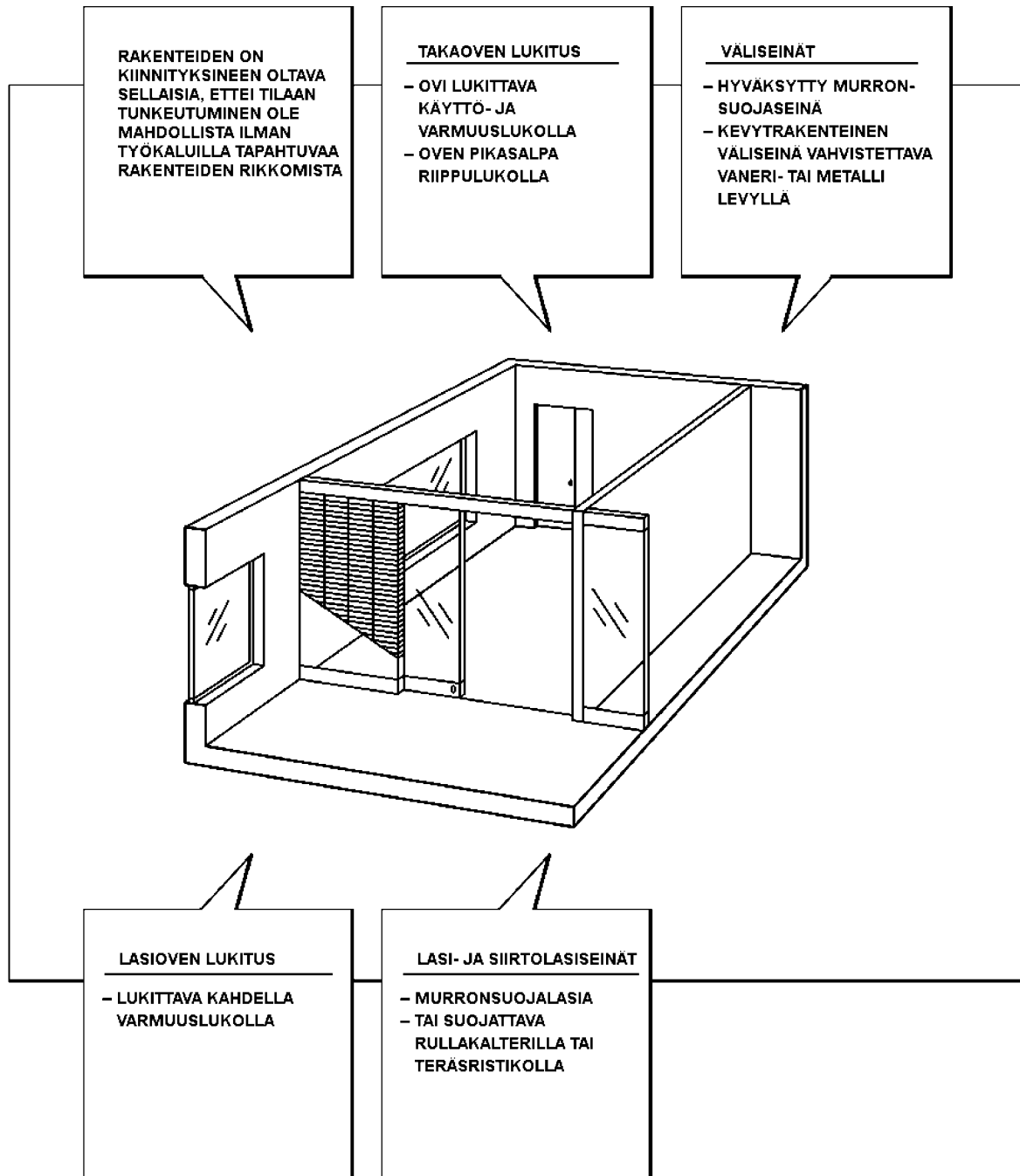
Murronsuojaseinä on seinärakenne, joka on testattu normin SSF 1047 mukaan luokkiin 1 - 3 tai standardin SFS- ENV 1627 mukaan vastaaviin luokkiin 2 - 4.

3

Rakenteellisen suojauksen vaatimukset

MURTOSUOJELUOHJE 3

3.1 Säilytystilan seinät, lattia ja katto

Säilytystilan seinien, lattian ja katon rakenteiden on oltava lujuudeltaan ja rakennustavaltaan sellaisia, että tilaan tunkeutuminen ei ole mahdollista ilman rakenteiden rikkomista työkalujen avulla.

Rakenteet tai niiden osat eivät saa olla ulkopuolelta rikkomatta irrotettavissa. Luokan 3 murransuojaseinä täyttää nämä vaatimukset. Väliseinärakenteen tulee ulottua lattiasta kattoon. Alakaton yläpuolinen osa voidaan suojata myös teräsristikolla tai -verkolla (kuvat 1, 2 ja 3).

Kevyet rakenteet, kuten kipsilevy- ja kevytsoraharkk väliseinät on vahvistettava seinän molemmilta puolilta

- vähintään 12 mm:n vanerilla tai

- vähintään 1,0 mm:n metallilevyllä.

Vahvistuksen pitää ulottua vähintään 4 metrin korkeudelle lattia- tai muusta seisomatasosta. Jos vahvistus voidaan tehdä vain säilytystilan puolelta, on käytettävä kaksinkertaista ainevahvuutta.

Lasirakenteiden, kuten lasi- ja siirtolasiseinien on oltava vähintään luokan P6B murransuojalasia tai ne on suojattava

- teräsristikolla tai -verkolla (kuvat 1, 2 ja 3) tai
- rullakalterilla.

Sisäpuolelta suojattaessa rullakalterin luokka on oltava vähintään 3 ja ulkopuolelta suojattaessa rullakalterin luokka on oltava vähintään 4.

3.2 Ikkunat ja aukot

Säilytystilan ikkunoiden lasit on kiinnitettävä ja ikkunat on suljettava siten, ettei niitä voi ulkopuolelta avata tai irrottaa lasia rikkomatta. Ikkunoiden ja aukkojen suojauslevyt on kiinnitettävä ja suljettava siten, ettei niitä voi ulkopuolelta avata tai irrottaa suojauslevyä rikkomatta.

Ikkunoiden ja kattoikkunoiden on oltava vähintään luokan P6B murransuojalasia tai ne on suojattava

- kiinteällä tai lukitulla teräsristikolla tai -verkolla (kuvat 1, 2 ja 3) tai
- aukkojen suojauslevyllä tai
- rullakalterilla.

Sisäpuolelta suojattaessa rullakalterin luokka on oltava vähintään 3 ja ulkopuolelta suojattaessa rullakalterin luokka on oltava vähintään 4.

Muut aukot, kuten savunpoisto- ja ilmanottoaukot on suojattava kiinteällä tai lukitulla teräsristikolla (kuvat 1 ja 3).

Suojausvaatimus ei koske ikkunaa tai aukkoa, joka on vähintään 4 metrin korkeudella maan pinnasta tai muusta seisomatasosta.

Näyteikkunan suojauksen on oltava ikkunan levyinen ja sen pitää ulottua vähintään 2 metrin korkeudelle maan pinnasta tai muusta seisomatasosta. Suojarakenteen aukkokoko on valittava näytteillä olevien esineiden koon mukaan siten, ettei esineiden kuljettaminen suojarakenteen läpi ole mahdollista suojarakennetta rikkomatta.

3.3 Ovet, saranat ja karmit

Säilytystilan oven rakenteen on vastattava lujuudeltaan säilytystilan seinärakennetta. Tämän lisäksi oven ja sen kiinnityksen on täytettävä vähintään seuraavat vaatimukset:

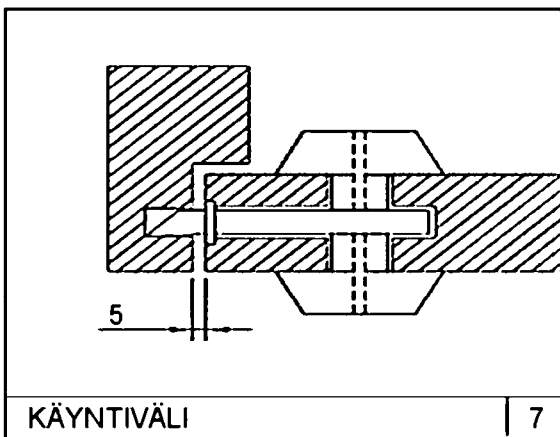
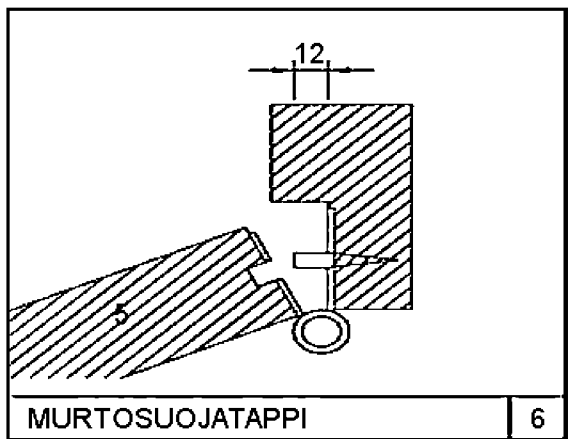
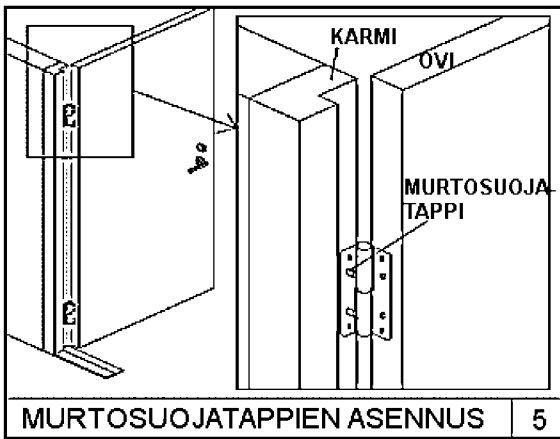
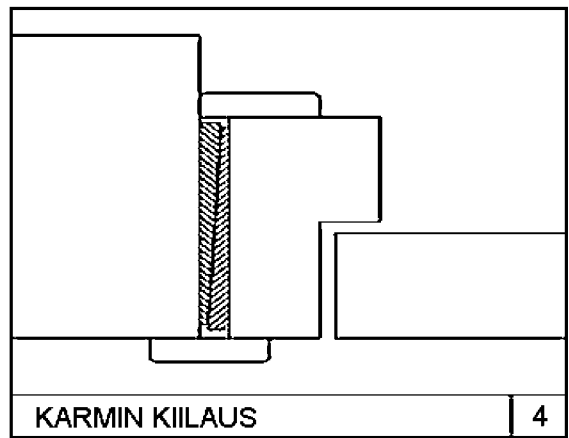
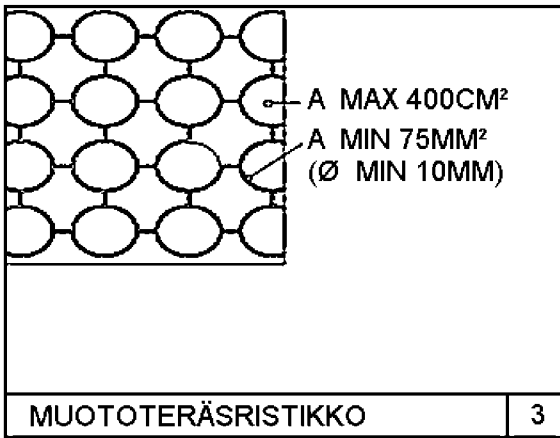
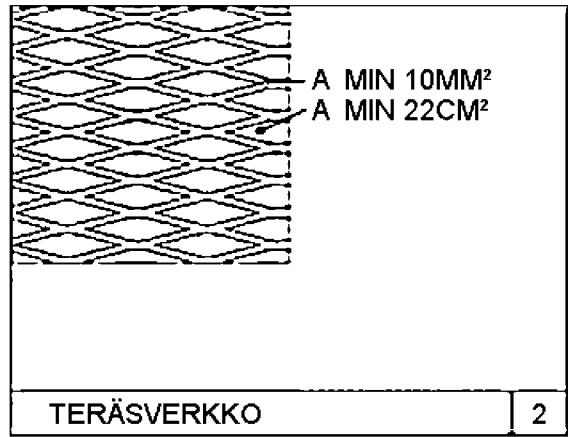
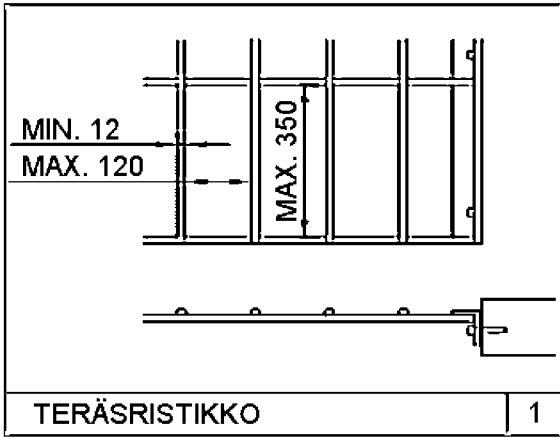
- oven karmi on kiinnitettävä pitävästi seinärakenteisiin ja kiilattava lukkojen ja saranoiden kohdalta (kuva 4)
- saranoiden kohdalla on oltava murtosuojatapit (kuvat 5 ja 6)
- oven käyntiväli lukkosivulla ei saa olla suurempi kuin 5 mm (kuva 7)
- huultamattoman oven käyttölukko on suojattava rakoraudalla (kuva 8)
- oven lasi on kiinnitettävä siten, ettei sitä voi ulkopuolelta rikkomatta irrottaa.

Ovien lasit on oltava vähintään luokan P6B murransuojalasia tai ne on suojattava

- teräsristikolla tai -verkolla (kuvat 1, 2 ja 3) tai
- rullakalterilla.

Sisäpuolelta suojattaessa rullakalterin luokka on oltava vähintään 3 ja ulkopuolelta suojattaessa rullakalterin luokka on oltava vähintään 4.

Luokan 3 murransuojaovi täyttää edellä kuvatut vaatimukset.

4 Lukot ja eri ovityyppien lukitseminen

Säilytystilan ovet on lukittava Finanssialan Keskusliiton luetteloimilla käyttö-, varmuus- ja riippulukoilla kohtien 4.1 - 4.6 mukaisesti. Käyttölukon sijasta voidaan käyttää 3. luokan riippulukkoa kiinnikkeineen ja varmuuslukon sijasta 4. luokan riippulukkoa kiinnikkeineen. Oven ulkopuolella oleva riippulukko pitää kuitenkin aina olla vähintään 4. luokan riippulukko kiinnikkeineen.

3. luokan riippulukon sangan vahvuus (halkaisija) on vähintään 10 mm ja 4. luokan riippulukon sangan vahvuus (halkaisija) on vähintään 14 mm.

Kun tilassa ei oleskella, on lukkojen oltava takalukossa ja parioven pikasalpa lukittuna. Lukko on takalukossa, kun sen telki lukitusasennossa on liukumaton.

4.1 Yksilehtiset ovet

Yksilehtiset ovet on lukittava käyttölukolla ja varmuuslukolla, joiden telkien keskinäinen etäisyys on 400 mm (kuvat 9B ja 10). Lasioven lukkojen telkien keskinäinen etäisyys voi olla yli 400 mm.

4.2 Pariovet

Pariovien käyntipuoli on lukittava kuten yksilehtiset ovet. Parioven kiintopuolessa olevat pikasalvat on lukittava vähintään 2. luokan riippulukolla tai muulla vastaavalla pikasalvan toiminnan estävällä tavalla (kuvat 11 ja 13). Pariovet voidaan lukita myös käyttölukolla ja riippulukolla lukitulla teräspuomilla tai oven sisäpuolella olevilla salvoilla ja riippulukolla (kuva 12).

4.3 Kippi- ja nosto-ovet

Kippi- ja nosto-ovet on lukittava oven molemmista reunoista riippulukolla (kuva 14).

4.4 Taite- ja liukuovet

Taite- ja liukuovet on lukittava vähintään kahdella riippulukolla (kuva 15).

4.5 Siirtolasiseinät ja lasiliukuovet

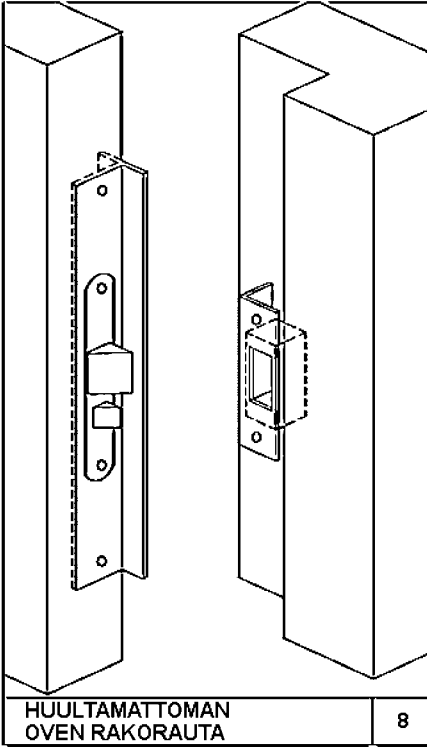
Siirtolasiseinät ja lasiliukuovet on lukittava vähintään kahdella varmuuslukolla (kuva 16). Lasioven lukkojen telkien keskinäinen etäisyys voi olla yli 400 mm.

4.6 Heiluriovet

Heiluriovet on lukittava kuten pariovet tai siten, että molemmat ovilehdet lukitaan varmuuslukolla ovilehden ylä- ja alareunasta (kuva 17) tai toinen ovilehti lukitaan varmuuslukolla ovilehden ylä- ja alareunasta ja toinen ovilehti lukitaan siihen kuten yksilehtinen ovi.

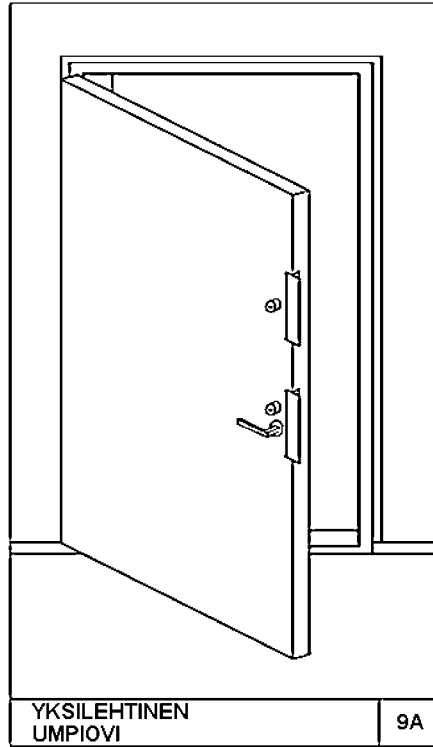
4.7 Avattavat ristikot, kalterit ja suojauslevyt

Avattavat ristikot, kalterit ja suojauslevyt on lukittava kahdella lukolla, kuten nosto- ja taiteovet.

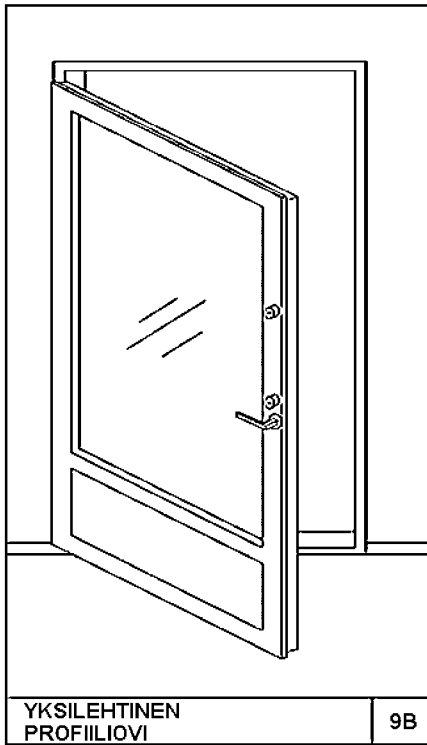
HUULTAMATTOMAN
OVEN RAKORAUTA

8

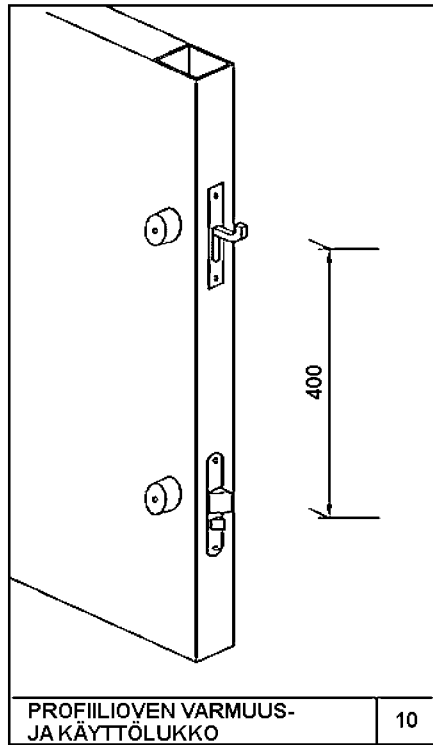
YKSILEHTINEN
UMPIOVI

9A

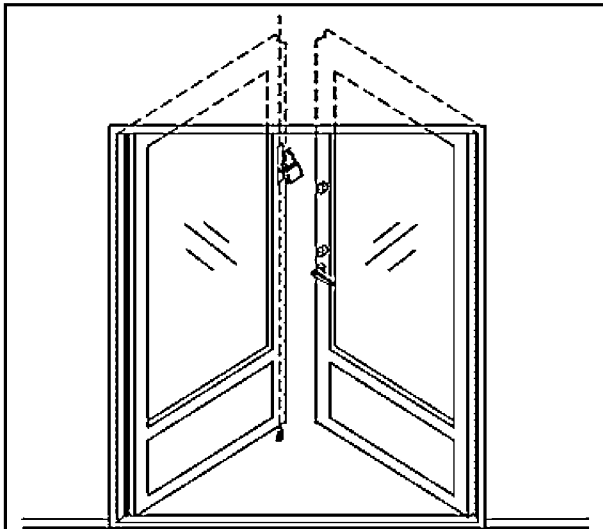
YKSILEHTINEN
PROFILIOVI

9B

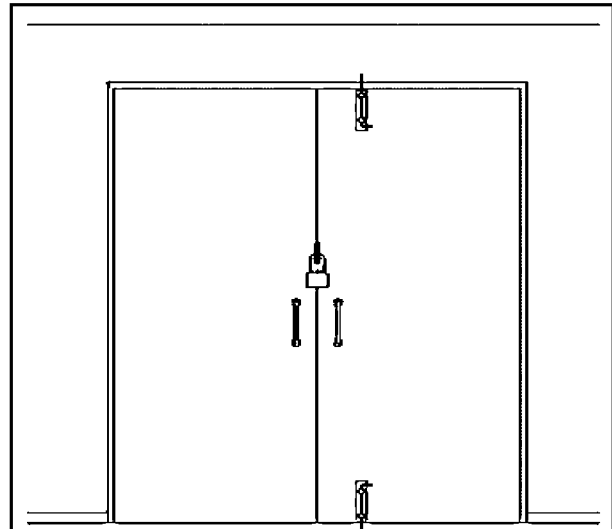
PROFILIOVEN VARMUUS-
JA KÄYTTÖLUKKO

10

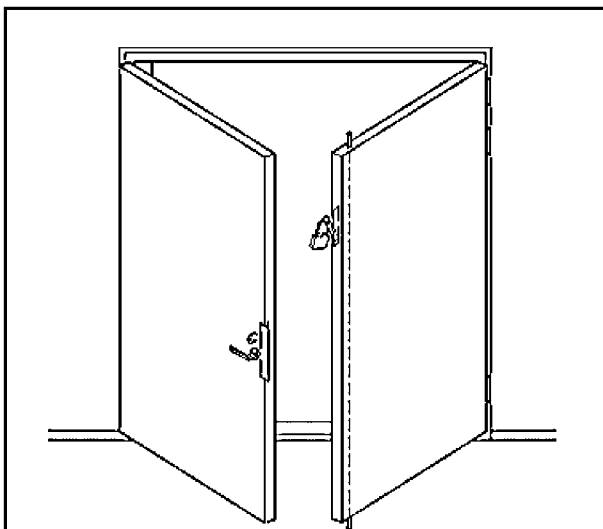
PROFILIPARIOVI

11

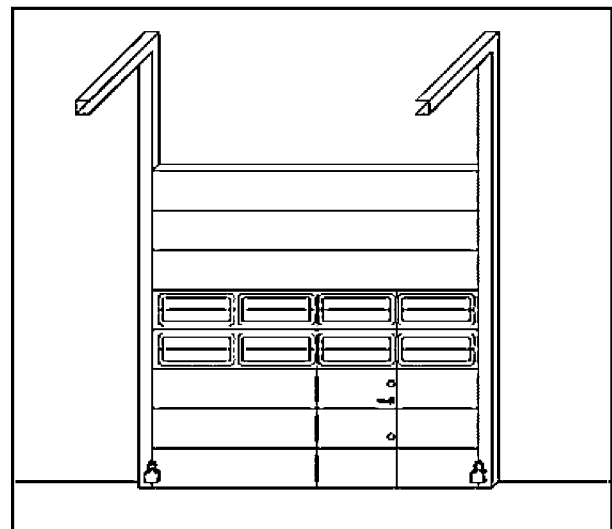
UMPIPARIOVI

12

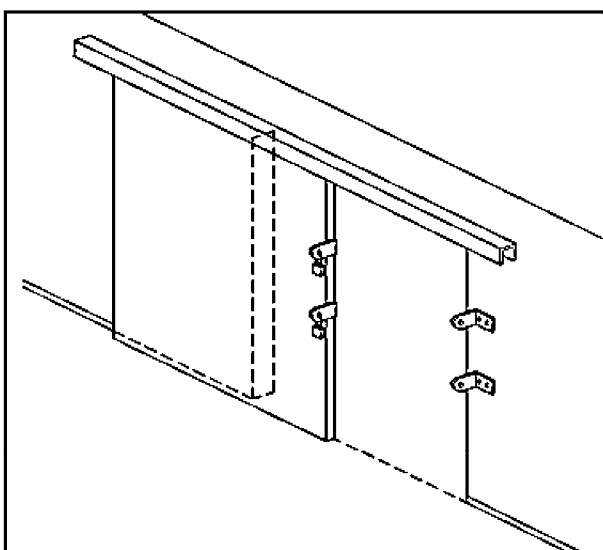
UMPIPARIOVI

13

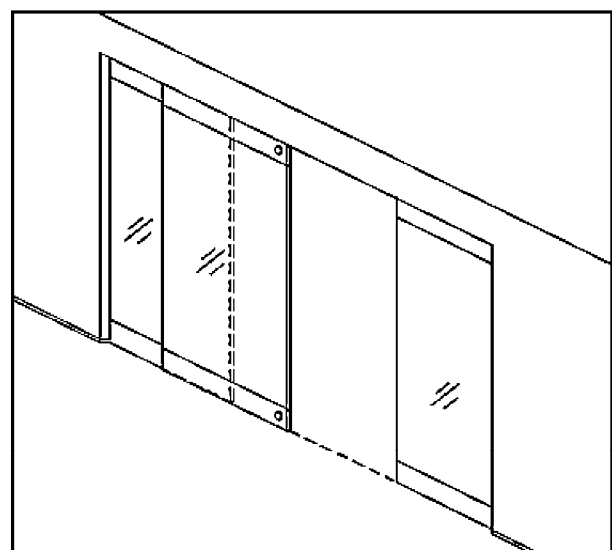
NOSTO-OVI

14

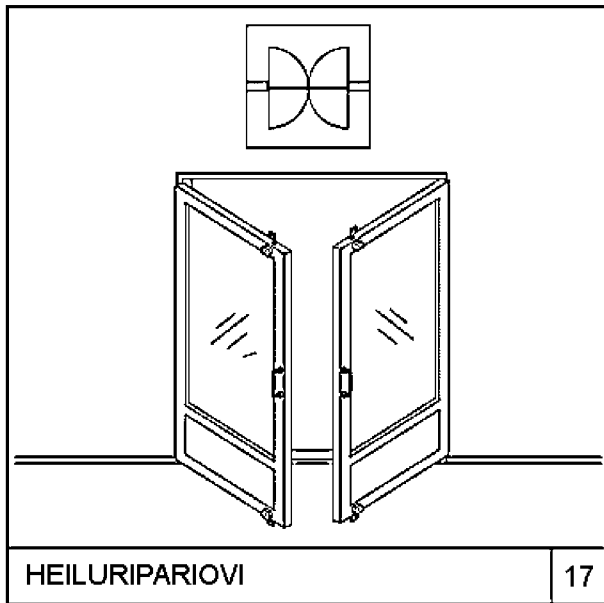
LIUKUOVI

15

SIIRTOLASISEINÄ
LASILIUKUOVI

16

5 Rakennuksen ulkopuolella oleva omaisuus

Murtovakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityssä vakuutuspaikassa sijaitsevan rakennuksen, huoneiston tai rakennuksen sisällä olevan muun säilytystilan ulkopuolella vain vakuutusehdoissa määritetyissä tapauksissa. Jos Fennia ei erikseen muuta edellytä, tällainen omaisuus on suojattava ja lukittava kohtien 5.1 - 5.3 mukaisesti.

5.1 Omaisuuden säilyttäminen kontissa

Irtaimen omaisuuden säilyttämiseen käytettävän kontin on oltava terästä. Kontin ovi on lukittava vakiolukituksen lisäksi vähintään 4. luokan riippulukolla ja vastaavan luokan riippulukokiinnikkeillä, jotka on tarkoitettu kontin lukitukseen. Riippulukokiinnikkeiden on oltava sellaisia, että ne estävät sangan leikkaamisen. Jos kontti on aitaamattomalla alueella, se on varustettava murtohälytysjärjestelmällä, josta ilmoitus siirretään jatkuvasti valvottuun hälytyskeskukseen.

5.2 Omaisuuden kiinnittäminen ja lukitseminen rakennukseen tai kiinteään rakenteeseen

Rakennukseen tai kiinteään rakenteeseen kiinnitettynä ja lukittuna on mahdollista säilyttää vain omaisuutta, joka on muodoltaan sellainen ja rakenteeltaan niin vahva, että se voidaan kiinnittää ja lukita jäljempänä kuvatulla teräsketjulla tai vaijerilla siten, että koko kiinnitys vastaa lujuudeltaan tällaista ketjua tai vaijeria.

Rakennukseen tai kiinteään rakenteeseen omaisuutta kiinnitettäessä ja lukittaessa on käytettävä pintakarkaistua teräsketjua, jonka materiaalin halkaisija on vähintään 12 mm ja vähintään 4. luokan riippulukkoa tai teräsvaijeria, jonka halkaisija on vähintään 12 mm ja vähintään 4. luokan riippulukkoa.

Vedettäväksi tai hinattavaksi tarkoitettun perävaunun, työkoneen tai muun vastaavan laitteen vetoaisa tai kuljetusalusta on lukittava laitteella, joka estää aisan tai kuljetusalustan irrottamisen vetoajoneuvosta tai kytkemisen toiseen ajoneuvoon. Jos tällainen perävaunu, työkone tai laite ei ole kytkettynä ja lukittuna vetoajoneuvoon, se on kiinnitettävä ja lukittava rakennukseen tai kiinteään rakenteeseen edellä kuvatulla tavalla. Kuljetusalustalla oleva kone tai laite on kiinnitettävä ja lukittava myös kuljetusalustaan.

5.3 Ajoneuvojen, kulkuvälineiden ja moottorityökoneiden lukitseminen

Alle 5.000 kg painavat ajoneuvot, kulkuvälineet ja moottorityökoneet, joita ei ole varustettu lukittavalla umpiohjaamolla, on säilytettävä

- kohdan 5.1 mukaisessa kontissa tai
- kohdan 5.2 mukaisesti rakennukseen tai kiinteään rakenteeseen tai kuljetusalustaan kiinnitettynä ja lukittuna tai
- ne voidaan kiinnittää ja lukita toisiinsa pintakarkaistulla teräsketjulla, jonka materiaalin halkaisija on vähintään 12 mm ja vähintään 4. luokan riippulukolla tai teräsvaijerilla, jonka halkaisija on vähintään 12 mm ja vähintään 4. luokan riippulukolla, jos toisiinsa kiinnitettäviä ja lukittavia laitteita on vähintään kaksi ja niiden yhteispaino on vähintään 1.000 kiloa.

Lukittavalla umpiohjaamolla varustetut ajoneuvot, kulkuvälineet ja moottorityökoneet on lukittava vähintään siten, että ohjaamon lukituksen lisäksi laitteen käynnistäminen on estetty ajonestolaitteella tai lukitulla virtalukolla tai pääkytkimellä.

Yli 5.000 kg painavat, avo-ohjaamolliset ajoneuvot, kulkuvälineet ja moottorityökoneet on lukittava vähintään käynnistämisen estävällä ajonestolaitteella tai lukitulla virtalukolla tai pääkytkimellä.

Moottorityökoneiden irralliset kauhat, iskuvasarat ja muut vastaavat varusteet on säilytettävä kohdan 5.1 mukaisessa kontissa tai kohdan 5.2 mukaisesti rakennukseen tai kiinteään rakenteeseen tai kuljetusalustaan tai moottorityökoneeseen kiinnitettynä ja lukittuna.

6 Avainturvallisuus

6.1 Avainten hallinta

Vakuutusnottajan on nimettävä avainhallinnasta vastaava henkilö, jonka tehtäviin kuuluvat kaikki avainhallintaan ja lukitukseen liittyvät asiat, kuten lukitussuunnitelma, kulkuoikeudet, sarjoituksen muutokset, avainten säilytys, luovutus ja palautus. Avaimiin ei saa liittää tunnistetta, jonka perusteella sen voi yhdistää tiettyyn lukitusjärjestelmään.

Asennus-, korjaus- ja huoltotöitä tekeville saa luovuttaa vain kyseisen työn kannalta välttämättömät avaimet. Luovutetuista avaimista on otettava kuittaus, pidettävä kirjaa ja avainten palautuksesta on huolehdittava avainten haltijan työtehtävän päättyessä. Avaimen luovutuksen yhteydessä tulee antaa ohje, että

- haltijan on pidettävä avain jatkuvassa valvonnassaan eikä sitä saa jättää esimerkiksi ajoneuvoon ja
- avaimen ei saa liittää tunnistetta, jonka perusteella sen voi yhdistää tiettyyn lukitusjärjestelmään.

Ulkoseinään upotetussa avainsäiliössä saa säilyttää vain erillisiä sähkö-, puhelin- ja vastaaviin teknisiin tiloihin johtavien ovien avaimia. Yleisavainta ei saa koskaan säilyttää tällaisessa avainsäiliössä. Avainsäilön on oltava Finanssialan Keskusliiton luetteloima.

6.2 Kulkuoikeudet ja sarjoitus

Lukitussuunnitelmassa on määriteltävä eri käyttäjäryhmien kulkuoikeustarpeiden mukainen sarjoitus niin, että kukin avaimen haltija pääsee vain niihin tiloihin, joihin hänellä on työtehtäviensä hoitamiseksi tarve päästä. Sarjoitus on järjestettävä siten, ettei yleisavainta tarvitse luovuttaa hoito- tai ylläpitotehtäviä varten. Yleisavainta ei saa käyttää normaalina jokapäiväisenä käyttöavaimena.

Erillisiä huoneistoja ei saa sarjoittaa toimimaan keskenään samalla avaimella.

6.3 Avainten luovutus ja palautus

Luovutetuista avaimista on pidettävä kirjaa ja avainten palautuksesta on huolehdittava avaimen haltijan työsuhteen tai -tehtävän päättyessä. Avaimen saa luovuttaa vain kuittausta vastaan. Avainta luovutettaessa on ohjeistettava, että avainta on säilytettävä huolellisesti, avainta ei saa säilyttää ajoneuvossa eikä avainta saa luovuttaa eteenpäin.

7 Finanssialan Keskusliiton luetteloimat lukot, suojalaitteet ja -materiaalit

Finanssialan Keskusliiton luetteloimat lukot, suojalaitteet ja -materiaalit löytyvät verkko-osoitteesta www.vahingontorjunta.fi/ (luettelot).

Fennian yhteystietoja

Vakuutusenantaja	Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
Y-tunnus	0196826-7
Kotipaikka	Helsinki
Postiosoite	00017 FENNIA
Puhelin	010 5031
Faksi	010 503 5300
Yrityspalvelukeskus	Puhelinpalvelumme 010 503 8818, arkisin klo 8 - 17
Internet	www.fennia.fi
Sähköposti	etunimi.sukunimi@fennia.fi